

РЕСУРСООРІЄНТОВАНА ЕКОНОМІКА: СУТНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті розглянуто особливості та механізми реалізації ресурсоорієнтованої економіки та аналіз Проекту Венера.

Ключові слова: ресурсоорієнтована економіка, Жак Фреско, Проект Венера.

Abstract

The article considers the features of resource-oriented economy and acquaintance with the Venus Project.

Key words: a new perspective on life, Jacque Fresco, Venus Project.

Актуальним питанням для суспільства є пошук такої суспільно-політичної та економічної моделі, яка була б спрямована на підвищення якості та рівня життя людей. Певним ідеалом, який спрямований на переформатування відносин у суспільстві, зміну суспільної свідомості, є модель ресурсоорієнтованої економіки.

Розглянемо суть проекту, який розробляв Жак Фреско, який є виробничим інженером, промисловим дизайнером, соціальним інженером та футурологом. Він став популярним завдяки фільму «Дух часу: Додаток», є засновником «Проекту Венера» [1]. Головними темами його наукового інтересу є: пасивний будинок, холістичний дизайн, міста зі стійким розвитком, економіка, заснована на ефективному використанні природних ресурсів («ресурсоорієнтована економіка»), загальна автоматизація тощо.

Жак Фреско і Роксана Медоуз заснували некомерційну міжнародну неурядову організацію «Проект Венера» (The Venus Project), спрямовану на досягнення мирної, стійкої, такої, що стабільно розвивається, глобальної цивілізації. Проект передбачає перехід на ресурсоорієнтовану економіку, загальну автоматизацію, впровадження технологій і наукових знань в усі сфери життя людини, застосування наукових методів прийняття рішень. Дослідницький центр розташований в однойменному місті Венус (Venus – «Венера»), штат Флорида, США. Відомо, що Жак Фреско створював «Проект Венера» все життя, з початку Великої депресії. Першою ластівкою став проект «Соціокіберінженерія» (1975), у 1994 р. він еволюціонував у «Венеру». Ідеї проекту докладно описані у книгах, документальних фільмах і численних інтерв'ю. Деякі ідеї можна побачити у фільмах «Міста у морі» (Cities in the Sea), «Структури, що зводяться самі» (Self-Erecting Structures).

У світі існує потужна мережа волонтерського руху «Проекту Венера». На території країн СНД працює громадська організація «Проектування майбутнього». «Проект Венера» є соціально-економічною системою, що припускає впровадження автоматизації і технологій в усі сфери життя суспільства для підвищення рівня життя, а не отримання прибутку. Тому у результаті реалізації проекту прогноуються такі економічні зміни: прибуток перестане бути основним критерієм прийняття рішень; перехід до ресурсоорієнтованої економіки, спрямованої на благо людини (не на прибуток); наслідком такого переходу є викорінення злочинності, бідності, голоду тощо; автоматизація передбачає виконання рутинної роботи, а людина реалізує свій творчий потенціал для поліпшення якості життя людей на планеті.

До соціальних змін відносять: створення нової системи цінностей, в якій турбота про навколишнє середовище і людей зводиться до абсолюту; залучення країн всього світу до участі в «Проекті Венера» (Рис. 1).

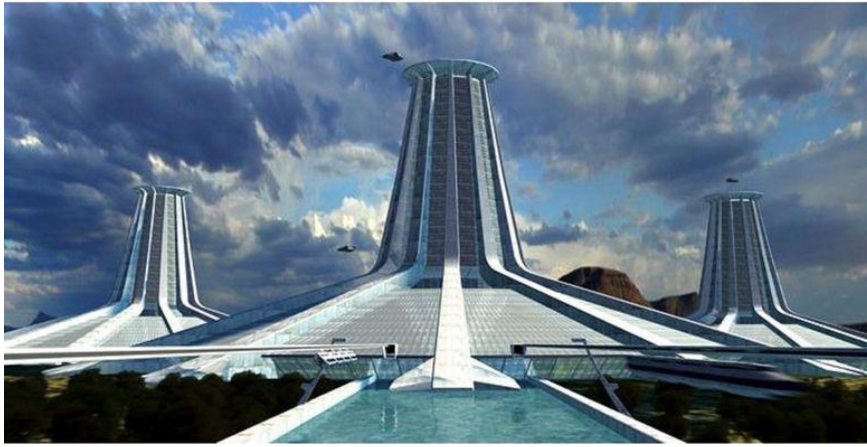

Рис. 1. Архітектура «Проекту Венера»

До цілей проекту можна віднести:

- Всесвітнє визнання природних ресурсів Землі надбанням всього людства.
- Скасування штучних кордонів, що розділяють людей.
- Перехід від орієнтованих на гроші національних економік окремих країн до всесвітньої ресурсорієнтованої економіці.
- Стабілізація чисельності населення світу через підвищення рівня освіти і добровільний контроль за народжуваністю.
- Відновлення навколишнього середовища.
- Трансформація міст, транспортних систем, сільськогосподарських і промислових підприємств в енергозберігаючі, екологічно чисті системи, здатні задовольнити потреби всіх людей.
- Поступова відмова від таких форм управління, як корпорації та уряди (місцеві, національні або транснаціональні).
- Взаємообмін технологіями і використання їх на благо всіх народів.
- Розробка і використання чистих відновлюваних джерел енергії.
- Виготовлення продукції тільки вищої якості для всіх людей у світі.
- Попередні дослідження будь-яких великих будівельних проектів на предмет можливих наслідків впливу на навколишнє середовище.
- Заохочення творчого потенціалу і творчого начала у всіх його проявах.
- Позбавлення від пережитків минулого (націоналізм, фанатизм) і забобонів шляхом підвищення рівня освіти населення Землі.
- Усунення будь-яких видів елітаризму, включаючи технічний.
- Розробка методології за допомогою наукових досліджень, а не випадкових думок.
- Створення нової мови спілкування на основі зближення його з навколишнім світом.

Важливим завданням на шляху реалізації такого масштабного проекту є не тільки забезпечення людей всім необхідним для життя, але і виховання індивідуальності за допомогою завдань, що стимулюють розум. Потрібна інтелектуальна і емоційна підготовка людей до майбутніх змін.

Головними чинниками зникнення грошових відносин і побудови нової суспільної моделі є зростання числа прихильників проекту і автоматизація виробництва. Швидкість реалізації «Венери» на ранній стадії залежить від фінансових ресурсів та інформованості людей про зміст проекту.

Прискорити реалізацію такого, дещо ідеального, проекту можна через застосування певних механізмів. Важливо інформувати громадськість через офіційний сайт про запровадження технологій та наслідків. Щосуботи проводити відкриті екскурсії по дослідницькому центру. Важливо випускати документальні фільми, що дозволять створити оптимістичний образ майбутнього і об'єднати людей навколо ідеї. Будівництво експериментального дослідного міста на кошти, зібрані з продажу книг і фільмів. Таке місто стимулюватиме перехід до ресурсорієнтованої економіці. Будівництво тематичного парку, який розважатиме та інформувати відвідувачів про проект і його технічні особливості, що здатні поліпшити людське життя у найкоротші терміни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Жак Фреско [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%96%D0%B0%D0%BA_%D0%A4%D1%80%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%BE
2. Соціокіберінженерія Жака Фреско [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://habr.com/company/mailru/blog/404427/>
3. Корнієнко В.О. Моделювання процесів в політико-комунікативному просторі : монографія / В.О. Корнієнко, С.Г. Денисюк, А. А.Шиян. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 260 с.

Денисюк Світлана Георгіївна – доктор політичних наук, професор, професор кафедри суспільнополітичних наук, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: svetadenisiyk@gmail.com

Гошій Ярослав Іванович – студент групи 2ПІ-15б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, email: yaroslav2497@gmail.com

Svitlana G. Denysiuk – Doctor of Politician science (Eng.), professor, professor of social and political sciences department, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: svetadenisiyk@gmail.com

Yaroslav I. Hoshii – student group 2SE-15b, Faculty of Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: yaroslav2497@gmail.com